

Izhaja vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, ob 5 zjutraj, ob ponedeljkih ob 9 dopoldne.

Uredništvo: Ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadst. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uradni listu. Nežalostno pisma se ne sprejemajo in rokopi si ne vračajo.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Štefan Godina. Lastnik konsorcijski list „Edinosti“. — Tisk tiskarne „Edinosti“, vpisane zadruga z omejenim poročstvom v Trstu, ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20.

Telefon uredništva in uprave št. 11-57.
Naročnina znaša: Za celo leto K 24.—
za pol leta 12.—
za tri mesece 6.—
za nedeljsko izdajo za celo leto 5.20
za pol leta 2.60

EDINOST

Posamezne številke „Edinosti“ se prodajajo po 6 vinarjev, zastarele številke po 10 vinarjev.

Oglasi se računajo na milimetre v širokosti ene kolone. Cene: Oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 10 vit
Osmrtnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov mm po 20 vit

Oglasi v tekstu lista do pet vrst K 20.—
vsaka nadaljna vrsta 2.—
Mali oglasi po 4 vinarje beseda, najmanj pa 40 vinarjev.

Oglase sprejema inšerati oddelček „Edinosti“. Naročnina in reklamacije se pošiljajo upravi lista. Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. — Plača in toži se v Trstu.
Uprava in inšerati oddelček se nahajata v ulici Sv. Frančiška Asiškega št. 20. — Poštnoštevilni račun št. 841.652.

Ponesrečeni laški napadi pri Gorici, Gradiški in Tržiču.

Napredovanje naših čet v jugovzhodni Galiciji. — Stanislav v naših rokah. — Na Tirolskem in Koroškem topovski boji. Prodiranje Nemcev pri Vindavi, pri Szawlah in ob Dubisi.

Francoski napadi na Loretski višini, pri Neuville in v Svečeniškem gozdu odbiti.

Z avstrijsko-italijanskega bojišča.

DUNAJ, 9. (Kor.) Uradno se objavlja: 9. junija.

Prvi večji napad sovražnika je bil izvršen včeraj popoldne proti goriskemu predmestju, Italijanske čete so štele približno eno pehotno divizijo, a so bile odbite ob težkih izgubah. Italijani so se umikali med našim artiljerijskim ognjem in so morali pustiti na bojišču več topov.

Enaka usoda je zadela sovražne napadalne poizkuse pri Gradiški in pri Tržiču. Boji na koroški meji vzhodno prelaza Ploceken in obojestranski topovski boji v ozemlju naših koroških in tirolskih zapornih utrdb se nadaljujejo.

Namestnik šefa generalnega štaba, pl. Höfer, iml.

DUNAJ, 9. (Kor.) Z vojnega časnikarskega stana se poroča:

V ozemlju Soče nadaljujejo Italijani svoje napadalne priprave in se pomikajo na fronti na posameznih mestih polagoma proti našim postojankam. Na drugih mestih so poskušali lokalne napade, ki pa so bili, kakor vedno, krvavo odbiti.

Na koroški meji so se vršile na višinah deloma praske deloma manjši boji naših na meji se nahajajočih čet.

Na tirolski meji perijodičen ogenj na obeh straneh zapornih utrdb.

Balkansko bojišče.

DUNAJ, 9. (Kor.) Uradno se objavlja: 9. junija.

Na srbski meji so se vršile tinitam manjše praske in tudi artiljerijski boji brez pomena.

Pri Koritu je bila razpršena črnogorska tolpa v avstrijskih uniformah.

Namestnik šefa generalnega štaba, pl. Höfer, iml.

DUNAJ, 9. (Kor.) Z vojnega časnikarskega stana se poroča:

Na meji pri Avtovcu je bila 7. junija opažena okoli 40 mož močna črnogorska tolpa, oblečena v naše uniforme. Del tolpe je bil že istega dne ponoči v bližini Korita dohiten, napaden in razpršen.

Na srbski meji mestoma topovski ogenj.

Z avstrijsko-ruskega bojišča.

DUNAJ, 9. (Kor.) Uradno se objavlja: 9. junija.

Južno Dnestra so Rusi zopet izgubili na ozemlju. Zmagovito prodirajoč med številnimi zasledovalnimi boji, so dosegli naše čete včeraj severno Kolomeje črto Kulaskowce-Korsow in so zavzele višine pri Ottyniji. Zvečer so zasedle naše čete Stanislav in prodrele dalje proti Haliczu.

Tekom današnjega dne je bilo ujetih 5670 Rusov.

Na ostali fronti v Galiciji in na Poljskem se ni zgodilo ničesar bistvenega.

Namestnik šefa generalnega štaba, pl. Höfer, iml.

Z nemško-ruskega bojišča.

BERLIN, 9. (Kor.) Veliki glavni stan, 9. junija:

Vzhodno bojišče.

Na vzhodnem bojišču so bili zavzeti Kubyli, na vzhodnem bregu Vindave. Z jugozapada se bližajo naše napadalne čete Szawlah.

Ob Dubisi je bilo sovražno severno krilo z obsežnim napadom vrženo v jugozapadni smeri. Naše najsprednejše linije so dosegle cesto Botygele.

Južno Nemena so se Rusi po trdovratnih bojih pričeli umikati proti Kownu. Ujetih je bilo 300 Rusov in uplenjeni dve strojni puški. Pri nadaljnjem zasledovanju smo, potem ko smo se zavarovali proti Kownu, dosegli cesto Marjampol-Kowno.

Jugovzhodno bojišče.

Severovzhodno Zurawna so čete generala Linsingena ustavile ruski protinapad. Dalje južno se vrše boji za višine zapadno Halicza in zapadno Jezupola.

Stanislav je v naših rokah.

Vrhovno armadno vodstvo.

Z zapadnega bojišča.

BERLIN, 9. (Kor.) Veliki glavni stan, 9. junija:

Zapadno bojišče.

Na Loretski višini, dalje južno Neuville in v Svečeniškem gozdu so bili francoski napadi krvavo odbiti. Zadnje skupine hiš že od dne 9. maja večji del v posesti Francozov se nabijajoče vasi Neuville, smo danes ponoči prepustili sovražniku.

Vrhovno armadno vodstvo.

Blokada angleškega vodovja.

Potopljene parniki.

LONDON, 9. (Kor.) Belgijski parnik „Menapere“ je bil torpediran od enega nemških podmorskih čolnov. Parnik se je potopil v pol minute.

LONDON, 9. (Kor.) Ruski parnik „Adolf“ je bil uničen od nemških podmorskih čolnov.

ROTTERDAM, 9. (Kor.) Londonski listi poročajo, da je bila barka „Superb“ z 22.000 tonami žita zapadno Fashneta potopljena po neki bombi, potem ko je bila posadka ladjo zapustila.

Parnik „Glitterand“ je bil napaden po nekem podmorskem čolnu ter je zmanj skušal uiti. Ko je bil potekel posadki dani rok desetih minut, je bil parnik potopljen.

5. t. m. se je pojavil poleg ribiškega parnika „Arctic“ nemški podmorski čoln. Po njegovem topovskem ognju je bilo ne-

kaj ljudi posadke ubitih, pet rešencev pa je vrgel na krov drug ribiški parnik.

AMSTERDAM, 9. (Kor.) Kakor poročajo listi, je zletel ribiški parnik pri Doggenbanku v zrak. Posadka je izginila. Ribiški parnik „Rijndam“ smatrajo za izgubljenega, za ribiška parnika „Texel I.“ in „Irene“ pa so zelo v skrbeh, ker sta se tik angleškega obrežja nahajala v veliki nevarnosti.

Ministrstvo za vojno municijo na Angleškem.

LONDON, 8. (Kor.) V včerajšnji seji spodnje zbornice je notranji minister Simon vložil zakonski načrt o ustanovitvi ministrstva za vojno municijo. — Poslanec Showdon (delavska stranka) je napovedal vladno energično opozicijo, če bi skušala naložiti delavcem prisilno delo. Tekom debate so se govorniki vseh strank izrekli proti prisilnemu delu. — Minister Simon je izjavil s pritrdilom Asquitha, da zakonski načrt kaj takega ne namerava.

Šef francoskega mornariškega štaba umrl.

PARIZ, 9. (Kor.) Šef mornariškega štaba, podadmiral Aubert, je umrl. Za novega šefa admiralnega štaba je bil imenovan podadmiral de Jonquieres.

Portugalski torpedni rušilec prešel v angleške roke.

KOLIN, 9. (Kor.) „Kölnische Zeitung“ poroča iz Madrida: Pred kratkim v Italiji kupljeni rušilec, ki se je nahajal na reki Tajo s portugalsko zastavo, je včeraj to zastavo snel ter jo zamenjal z britsko zastavo, sprejemši na krov angleško posadko. Rušilec je bil z angleškim denarnim kupljen od Portugalske, in sicer v sporazumu z Italijo, ki je polagala takrat še važnost na to, da bi bila po videzu nevtralna, dasi je bila že davno prodana tropsporazumu.

Angleške izgube.

LONDON, 9. (Kor.) Najnovejša lista izgub izkazuje 70 častnikov in preko 3565 mož.

Delavsko gibanje na Angleškem.

LONDON, 9. (Kor.) „Times“ poročajo: Manchesterški kartelovci so sklenili, da ne odnehajo od zahteve po vojni dokladi. Upanje na mirno razrešitev spora v tekstilni industriji je zelo majhno.

Turško bojišče.

Boj za Dardanele.

CARIGRAD, 9. (Kor.) Iz glavnega stana se poroča:

Pred Dardanelami se ni zgodilo včeraj ničesar pomembnega. Naše anatolske baterije so z uspehom obstreljevale artiljerijske postojanke sovražnika in njegovo šotorišče v oddelku Sedil Bahra kakor tudi transportne ladje, katerih ena je bila zadeta in se je močno nagnila.

Zdravstveno stanje grškega kralja.

ATENE, 9. (Kor.) Po buletinu, izdanem 8. junija opoldne, je znašala temperatura kralja 37°6.

dan na lov v našo okolico, in sem med tretjo in četrto uro popoldne slišal strel v smeri lasuškega gozda.

— Morebiti je bil kak divji lovec, — je pripomnil Peter Nicot.

— To bi moglo biti; prav imaš, — mu je odgovoril stari najniknik. — Toda da se zopet povrnem k sinu gospoda barona de Saint Andréja, — je nadaljeval, — to je res ljubezniv mlad gospod.

— Ali ga poznate, oče? — je vprašal Peter smej.

— Seveda ga poznam . . . pred par dnevi je prišel tod mimo in je stopil v hišo, da bi se nekoliko odpočil in popil čajico vina. Res, takih mladih gospodov ni veliko. Prijazen je in priljuben in čisto nič ošabne . . . govori z nami, kakor s človekom svoje vrste. Pokazati sem mu moral vso našo hišo in kako je hvalil red in uredbo našega gospodarstva! Da, Peter, zelo bi bilo želeli, da bi bili vsi bogati in plemeniti gospodje podobni njemu!

— Prav imate, — je odgovoril Peter z izrazom, ki se ne da označiti, — želeli bi bilo to in tudi jaz želim, da bi bilo tako! Omolknila sta oba.

— Zdi se mi, da dobimo v kratkem drugo vreme, — je začel končno zopet Peter, — kajti oko me neznosno boli že ves večer. Spat grem . . . lahko noč vsem skupaj!

Po teh besedah je odšel iz sobe.

Bryan demisioniral.

DUNAJ, 9. (Kor.) Reuterjev urad poroča iz Washingtona:

Državni tajnik Bryan je demisioniral.

Za goriske in istrske begunce.

DUNAJ, 9. (Kor.) Mestni svet je sklenil, nakazati po deželnim glavarjem Faidutjem stoječemu komiteju 25000 K za goriske in istrske begunce.

Bivši trgovinski minister Glanz pl. Aicha umrl.

DUNAJ, 9. (Kor.) Bivši trgovinski minister Glanz pl. Aicha je umrl.

Poziv prebivalstvu.

Iz uhojih, včeraj še veselečih in rodovitnih dolin bližnje Furlanije beže v velikih trumah prestrašeni naši bratje pred črno pošastjo vojne, ki grozi uničiti njih domovja, njih bivališča. Beže matere z otroki brez zibelke, z obupanimi in trudnimi starčki. Pridružujemo se njim, sočustvujemo z njimi, ki nimajo več ničesar.

Država jim bo pač poskrbela za zatočišča in zavetišča. Toda česa vsega ne potrebujejo ti ubožci, ki jih je uničila vojna, razdejala rojstvo jim hišo, ugonobila čestev, ubožci, kojih trud je ostal brez sadu.

Pomagajte jim! Rečeži so in potrebni pomoči! Pomagajte jim, kakor morete, vsakdo po svoji moči.

Istotako ne pozabljajte številnih ubogih družin, ki prihajajo iz sosedne Istre, pregnani takisto po težki usodi vojne, zapuščajoč svoja domovja pod nič manj žalostnimi pogoji kakor njihovi sotrpini iz Furlanije.

Velikodušnost našega mesta naj ostane tudi v tem trenutku zvesta svojemu slovesu! Daruj bogato, kakor si vedno darovala! Tolaži s svojo prirojeno človekoljubnostjo, ljubeznijo, ki se ni mikdar zapirala bedi bližnjega.

Darovi naj se pošiljajo uradu podpisane.

Cesarski komisar:

pl. Krekich - Strassoldo.

Opomba uredništva. Na željo cesarskega komisarja sprejema darove v ta namen radevolje tudi uprava našega lista.

Zadnja ponudba monarhije Italiji.

Zadnja ponudba, ki sta jo tako naš kakor nemški veleposlanik v Rimu izročila pismeno italijanski vladi, je vsebovala sledeče točke:

1. Odstop italijanskega dela južne Tirolske.

2. Odstop po italijanskem prebivalstvu obljubljenega ozemlja zapadno Soče.

3. Ustanovitev vseučilišča v Trstu, podelitev naslova cesarskega svobodnega mesta, revizija mestnega statuta, ki bi garantirala italijanski značaj mesta. Nadaljni obstoj in eventualno razširjenje pasu prostega pristanišča.

4. Monarhijska prizna popolno suvereniteto Italije nad Valono in sosednjim ozemljem.

Kmalu za njim sta odšla tudi hlapec in deklica in v sobi so ostali samo stari Nicot, njegova žena in Mignonne.

— Najbolje bi bilo, ko bi tudi ti šla spat, Mignonne, — je rekel Hijeronim, — kajti reci, kar hočeš, popolnoma zdrava nisi danes, Mignonne!

Mignonne je vstala in vzela luč.

— Lahko noč, stric! — je rekla potem, — lahko noč, teta, dobro spita!

In odšla je počasi, kajti kolena so se jej tresla, da bi se kmalu zgrudila na tla.

Tedaj je ura udarila ravno trideset na deset.

XXI.

Izvršitev naklepa.

Mignonne je morala iti čez dvorišče, ako je hotela priti v svojo sobico. Ko je prišla iz družinske sobe, je postala nekaj časa, da bi se naužila svežega, čistega večernega zraka. Mislija je, da tako ohladi ogenj, ki se jej je pretakal po žilah.

Noč je bila čudovito lepa in na krasnem zvezdnatem nebu ni bilo videti niti oblaka. Svečanostna tišina je vladala v vsej naravi, in le tupatam se je čulo enolično cvrčanje murna ali pa oddaljeno lajanje lisjaka, ki je zasledoval svoj plen. Toda niti hladni večerni zrak, niti tišina nista mogla pomiriti Mignonninega razburjenja in ustaviti burnega utripanja njenega srca.

5. Monarhija izreče svoj popolni desinteresan nad Albanijo.

6. Monarhija se odpove vsem zahtevam, s katerimi bi lahko nastopila vsled zasedenja Dodekaneza po Italiji.

Za to je zahtevala Avstrija le izjavo Italije, da ostane za ves čas sedanje vojne proti monarhiji, Nemčiji in Turčiji strogo nevtralna in da izreče svoj popolni desinteresan glede vseh pridobitev, ki bi zammogle pripasti monarhiji tekom vojne ali pri sklepanju miru.

Kar se tiče garancij za izvedbo teh dogovorov, bi se Avstrija obvezala, da izda takoj po sklenitvi pogodbe slavnostni akt glede odstopa odstopljenega ozemlja. Vrh tega se takoj po sklenitvi pogodbe sestanejo mešane komisije in svrhu ureditve podrobnih vprašanj. Sklepe komisij bi ratificirale vlade. Takoj po tej ratifikaciji bi se morala pričeti predaja cediranega ozemlja, ki se bi se morala izvršiti tekom enega meseca.

Končno bi se Avstrija in Italija sporazumeli, da prevzame garancije za lojalno izvedbo dogovorov Nemčija.

Razlikujmo!

„Kölnische Zeitung“ je priobčila nastopni članek:

„Gotovo je umestno, da se enkrat na kratko premostrimo naše razmerje do Italije, da ne bi na naši strani pravilna jeza proti provzročiteljem izdajstva kalila našemu (nemškemu) narodu pogleda za dejstvo in da bi ga ne zavedla v krivično obsojanje italijanskega naroda. Vsikdar je krivo in nevarno, ako se generalizuje in ako se za dejanja posameznikov ali skupin dela odgovornim ves narod! (Pripomba uredništva „Edinosti“: Prav tako, ali opozorili bi tu, da so za vsako nerodnost, ki jo je morda zagrešil kak našinec v našem političnem in narodnem boju, toliko z italijanske, kolikor z nemške strani takoj navalivali in sramotili vso našo vrednost, pripisovaje jej v nje skupnosti razne grde lastnosti in da ga ni bilo nikoli nemškega glasila, ki bi bil nastopil proti taki krivici na škodo naše narodnosti. Naglasili smo to, ker, kar ni enemu prav, tudi drugemu ni ljubilo). Če je proti kateremu nasprotniku koristno in potrebno, da se potegne ostrma mejnja črta med brezvestnimi provzročitelji in sokrivci na sklepu za vojno na eni in med v vojno pogumnim prebivalstvom na drugi strani — treba to gotovo ravno v Italiji.

V ta namen treba opozorjati le na dolgotrajni prepir v italijanskem časopisu, od katerega so imeli nekateri poguma, da so se čvrsto upirali po inozemskem zlatu neteni vojni struji in proti namenom Salandra-Sonninove vlade same, ker so voditelji vedeli, da govore iz duše pretežne večine italijanskega ljudstva, ako delujejo za ohranitev nevtralnosti in miru s starimi zaveznicji. Opozorjamo samo na neumorno delovanje socijalno-demokratske stranke v Italiji, ki tudi po napovedi vojne ni odnehala od odpora proti zmagovalni smeri, na številne javne izjave proti vojni, ki so se jih vdeleževali celo tudi vpklicani rezervisti, in ki jih vlada — pa naj se je še tako trudila za to — ni mogla popolnoma preprečiti. Ne smemo

Naenkrat se ji je zazdelo, da čuje v daljavi previde, lahne korake.

— To je Karel, — si je mislila; — že prihaja . . .

Tedaj ji je začelo šumeti po ušesih, in zgrudila bi se bila na tla, če bi se ne bila naslonila na zid.

Z mehanično kretnjo je dvignila luč k ustom in jo upihnila. Potem je zopet poslušala. Korakov ni bilo slišati več; najbrž se je zmotila.

Trenutek je mislila, da bi se vrnila v družinsko sobo, da bi iznova užgala luč; toda bila je že dalje časa na dvorišču, in prišla bi bila v zadrego, če bi jo bil vprašali, kaj je toliko časa delala zunaj. Po lex tega pa je tudi mislila, da bi mogla luč izdati tajnost njenega sestanka.

Zadnji krajec meseca je razširjal le medlo svetlobo, ki pa je zadostovala, da je Mignonne brez luči mogla najti svojo pot.

Mignonne je šla proti hodniku, ki je vodil do njene sobice. Vrata na hodniku je samo priprla in le potem tipaje po zidu prišla v svojo sobico, kjer se je zgrudila na stol poleg postelje.

Naše čitateljske so pač lahko uganile, da Peter Nicot ni šel spat, kakor je rekel svojim staršem po večerji. In res se je skrivil v lopi za shrambo poljskega orožja in je tam čakal Mignonninega prihoda.

(Dalje.)

PODLISTEK

GREŠNICE.

Roman. — Francoski spisal Xavier de Montépia

Karel je glasno zakričal in spustil puško na tla, z licem proti zemlji.

Takoj nato so se tla okoli njega pordečila s krvavo peno.

Peter Nicot je še počakal nekaj minut, in ko se je prepričal, da se njegova krvava žrtev ne premika več, je zlezal iz svojega skrivališča, stopil k umorjencu in ga brcnil z nogo.

Hudoben smeh mu je zaigral okoli skremženih ust, in ko je odhajal, je murmul sam zase:

— S tem sem torej gotov! Sedaj pa k meni!

Stara stenska ura je odbila devet v četliouski pristavi. V sobi, o kateri smo že govorili v enem prejšnjih poglavij, je bilo skoraj vse ravno tako, kakor tedaj. Bila je le edino ta razlika, da je bila zbrana sedaj vsa družina. Peter Nicot in Mignonne sta bila tudi pri večerji.

Mignonne ni jedla skoraj čisto nič. Zdelo se je, da je zelo razburjena in zamišljena. Sedaj so bila njena lica bleda, kakor peresca bele vrtnice, sedaj zopet rdeča

tudi pozabiti, da je precejšnje število — ki pa se ne da določiti — italijanskih vojnih obvezancev raje pobegnolo na švicarsko ozemlje, nego da bi se udeležili boja proti Nemčiji in Avstro-Ogrski. Tudi ne smemo pozabiti, da je kralju do srede maja njegova najbližja okolica — generalni adjutant in minister kraljeve hiše — svetovale v nevtralističnem in mirovnem smislu ter da je Giolitti, ki ga je kralj pozval k sebi na posvetovanje, sodil, da ima v parlamentu vojni nenaklonjen večino na svoji strani in da je bil popolnoma opravičen v to vero. Da se je pa v malo dneh težnja nagnila vojni v prilog, je bilo to bistveno pripisati strahovladi, ki jo je izvajala vojna stranka ob sopomoči Salandrovega kabineta. Uresničila se je, žal, sodbja, ki jo je že pred meseci izrekel neki nevtralistični list Italije: Pri nas je nekaj tisočev zastraševalcev in mnogo milijonov njih, ki se dajo zastrašiti. Seveda se tem zastrašenim, torej večini italijanskega naroda, ne more prihraniti očitanja, da so bili toliko slabotni, da se niso uprli vojnim hujšakom, ogroževajočim svojo lastno blaginjo. Kdor pozna romanske narode iz lastnega opazovanja, bo razumel tudi to slabost, ki se bo pa po vojni težko maščevala nad njimi samimi, ki so jo zagrešili. Tem višje moramo ceniti zaslugu njih, ki so srčno kljubovali vojnim hujšakom do zadnjega trenutka, in ne svetom kričo razumeti, ako so pristali v nevtralistični, ki je bila na merodajnem mestu sklenjena vojna, vršili narodno dolžnost podrejanja in pokorščine ter so stali svoje moči vojni na razpolago. To zahteva disciplina od vsakega državljanja, tako v Italiji, kakor pri nas.

Nemci pa naj bi ne pozabljali, kako vrolo se je en del časopisja in politikov v Italiji boril do zadnjega trenutka proti usodnemu preobratu in bi morali torej strogo razlikovati med krivimi povzročitelji izdajstva in nedolžnimi žrtvami brezvestne vlade. »Arbeiter Zeitung« pripominja: »Naj se te pametne besede primerjajo grozotam, ki jih je čitati sedaj v dunajskih listih o italijanskem ljudstvu. Tako razlaga n. pr. »Reichspost« italijansko vojno s tem, da je imela kraljica Jelena z ruskim carjem, ko je bil še prestolonaslednik, ljubavno razmerje, da italijanski kralj že leta trpi na duševni oslabelosti, ki da se je sedaj razvila v paralizo, da je torej italijanska kraljica, »ki je na carskem dvoru izgubila svoje srce«, postala resnična gospodarka Italije. To je istotako, kakor je g. Benedit (Neue Freie Presse) »razlagal« ruskovo vojno z žoleno boleznijo velikega kneza Nikolajeviča. Najhujše zlo na vsem pa so preklinjači felitonisti, s katerimi otopelostjo »Neue Freie Presse« dnevno mači svoje čitatelje, ki jih vsakdanji »uvodnik« dela itak že dovolj nesrečne. O, to dunajsko »časopisje« ...!

Ta pljuska dunajskemu časopisju je zaslužena v polni meri, ker — žal — odgovarja žalostnim dejstvom. Kar se specialno tiče »krščansko-socialne« »Reichspost« — Bog jej odpusti to prostituiranje dveh velikih stvari: državne in krščanske misli — običajno ravno mi Slovenci — ne izvzemši duhovščine, kakor pričajo dogodki zadnjih mesecev — krvavo na svoji koži posledice gonil, ki so postale specializirane »Reichspost« v svrhe egoističnega razrabljanja avstrijsko-patriotičnega črta proti drugorodcem. Tu ni nikakega izgovora; ker nepobito dejstvo je, da je ravno »Reichspost« najsrdečije gonila tisto kolo, ki je pozneje spravilo v zapore kot osumljene veleizdaje, celo tudi mnoge — slovenske duhovnike. Ravno zato naj dodamo še, da smo, kar se tiče italijanskega kralja in kraljice Jeleno, te dni nekaj podobnega čitali tudi v nekem hrvaškem listu. Mi bi menili, da je stvar naše domovine tako visoka in vzvišena, da jej pač ne treba prihajati na pomoč s takimi nizkotnimi sredstvi.

Razne politične vesti.

Grof Julij Andrassy o sedanjem položaju. Eden urednikov dunajskega lista »Die Zeit« je imel priitko, da se je z grofom Julijem Andrassyem, ki se je sedaj mudil na Dunaju v svrhu audijence pred cesarjem, razgovarjal o sedanjih situaciji države in o splošnem svetovnem položaju. Grof Andrassy je podal svoje izjave posebno še z ozirom na pomen dejstva, da je Italija posegla v svetovno vojno. Rekel je tozadevno: Če se je trospornost udal pričakovanju, da priidruženje Italije takoj provzroči preobrat v spl. šum vojne položaja njemu na zmo, pa dokazuje dejstvo, da je bila to doba. Strategična situacija na bojiščih zadobiva razvoj, ki je za centralni vladni ugoden. Vse prebivalstvo v Avstro-Ogrski je pridruženje Italije našim sovražnikom mizno zelo na znanje, je polno nade in zaupanja v svojo moč: Blesteč dokaz o splošni odločnosti, da se napno vse moči, da — dobro vzdržimo do kraja, je podal tudi presenetljivo ugodni rezultat podpisovanja drugega vojnega povelja. Seveda ne sme biti nobenega dvoma, da bo svetovna vojna stavila še velikanske zahteve do političnosti prebivalstva. Tudi bo treba računati z možnostjo, da v bližnjem času ne bomo smeli pričakovati velikih zmag našimi sovražniki. To eno pa je gotovo: da naša odpora sila ni oslabiljena. Mi vstrajamo in se bomo znali braniti proti vsem našim sovražnikom. Naravno je, da bo treba v to velikega potrpljenja, da treba polagati velike žrtve. Položaj je gotovo zadovoljil jako resno lice. Priključitev Italije k trospornosti pomenja ojačenje sovražnih bojnih sil za celo vojsko milijonov. S tem je ustvarjen položaj, katerega resnosti ni smeti podcenjevati. Ali skupno z Nemčijo, ki se je pokazala kot močnega in poštena zaveznica, moremo tudi to nevarnost.

Za škola v Senju na Hrvatskem bo ba imenovan sedanji katehet v Gospiću, g. dr. Josip Marušić.

Aprovizacijsko oprejanje.

Prodaja moke.

Na novih mestih, ki so bila določena za to, je bilo večeraj prodanih 28.000 kg moke. Naval je bil povsod velik ter se je konstatiralo, da se je mnogo oseb podajalo na razne kraje nakupovat moko. Nekateri zagrešajo vse mogoče zlorabe, drugi ubogi ljudje pa ostajajo potem brez moke. V starem mestu so reditelji Zbora javne pomoči našli neko žensko, ki ni bila iz dotičnega okrožja in ki si je znala pridobiti 12 kilogramov moke, dočim druge, ki so ostale zadaj, niso mogle dobiti niti enega kilograma.

Zbor javne pomoči bo kolikor mogoče pospešil uvedbo izkaznic, da prepreči vse take in enake nepravilnosti.

V starem mestu so se dogajali zelo neprijetni incidenti. Neki ženski se je posrečilo napraviti splošno zmešnjavo s tem, da je ali iz hudobije, ali iz neumnosti, kričala: podgana, podgana! Našli so se tudi nevedneži, ki so insulirali reditelje Zbora javne pomoči, med tem ko so se le-ti vendar trudili po svojih močeh, da uredijo prodajo v interesu vseh.

V ulici Parini se je nekaj oseb onesvestilo, med njimi neka žena zelo resno. Prepeljali so jo z avtomobilom J. P. (Javne pomoči) v bolnico.

Vročina je bila večeraj popoldne naravnost zadušljiva in je gotovo mnogo pripomogla k temu, da so bili kupovalci, oziroma kupovalke radi dolgega čakanja še bolj razburjeni.

V ulici Margherita je bil naval proti koncu razdelitve posebno velik.

Na drugih mestih pa se je moka razdelila v popolnem redu in zato tudi hitreje.

Prebivalstvu bi najtoplejšje priporočali nekoliko potrpežljivosti, dokler ne bodo uvedene izkaznice, ki bodo vsakomur zagotovile moko. Med tem pa naj se podpira trud rediteljev J. P., ki store in bodo strčili vse, kar se storiti da, da se prepreči vsakršne zlorabe.

Domuče vesti.

Prepričan, da ustrežem čustvom prebivalstva, sem odkazal iz občinskih fondov znesek K 5000 v korist beguncev iz Goriske in Istre.

pl. Krekich-Strassoldo.

Radi priznavamo aprovizacijskemu odboru — nam piše prijatelj našega lista — da po svojih najboljših močeh skrbi za to, da Trstu ne bi primanjkovalo vsaj najpotrebnejših živil, in tako moremo tudi reči, da je dandanes v Trstu življenje znatno cenejše, kot pa marsikje drugje, kamor so bežali ljudje iz Trsta. Za nekaj naj bi pač še poskrbel aprovizacijski odbor, seveda, ako mu je mogoče doseči. Bilo bi pa z ozirom na preživljanje tržaškega prebivalstva, ki je takorekto popolnoma odrezano od drugega sveta, res nujno potrebno. Opažamo namreč dandandem, da tržaške trgovine z živili preskrbljajo v veliki meri tudi vojaštvo izven Trsta. Če pojde tako dalje, potem mora v resnici zmanjkati tržaškemu prebivalstvu vse živice, izvzemši polentno moko, krompir in ono meso, ki se nahaja v hladilnicah in je poskrbelo zanje še pred razpustom občinskega sveta tržaškega občina. Bilo bi torej nujno potrebno, da bi se aprovizacijski odbor obrnil na pristojno vojaško oblast in izkušal doseči, da bi vojaštvo, nahajajoč se na Krasi, dobivalo živila po železnici iz zgornjih krajev, ne pa iz Trsta, kjer jih je le toliko, da bi bilo žnjimi preskrbljeno le komaj in komaj prebivalstvo Trsta za najhujšo silo. Res je, da je Trst precej dobro preskrbljen s sočivjem in da je odprta tudi pot za dovoz sočivja iz bližnje Istre. Resnica je tudi, da smo v tej stvari precej na boljšem kot pa morada drugače v mirnih časih, ker ni izvoza na sever, toda samo sočivje tudi ne zadostuje za prehrano prebivalstva. Treba je tudi za sočivje začimbe, in če se vzame Trstu še ona mast, ono olje itd., kar ga je v zalozah, potem tudi samo sočivje ne bo dosti pomagalo. — Pametna je bila odredba, naj ne hodijo po polentno moko na javna prodajališča otroci pod 15 leti, da ne bi se dogajale kakšne nesreče. Umetljivo je namreč, da se ljudje takorekto tepajo za polentno moko, ljudje, katerim je polenta skoraj edina hrana. Zato pa tudi nikakor ne moremo umeti tistih imovitejših ljudi, ki imajo doma založene shrambe z vsemi mogočimi živilji, ki so tako dobro oskrbljeni, da se jim ni treba še mesece in mesece bati, da bi se pri njih nastanili tisti neljubi gosti, ki se mu pravi »lakota«, ne moremo umeti takih ljudi, da zabavljajo in rentarčijo po javnih lokalih, češ da zaradi navala ljudstva na javna prodajališča ne morejo dobiti vsak dan polentne moke, kolikor bi jo hoteli. Taki ljudje pač nimajo niti najmanjšega pojma o javni skupni koristi prebivalstva, takim ljudem pač ni mar, če bi poginil magari svet, samo da imajo oni sami vsega dovolj, to so egoisti prav najgršje vrste! Vsa velika masa tržaškega prebivalstva, med katero tvori ogromen kontingent delavsko prebivalstvo, žene in otroci tistih naših slovenskih delavcev, ki so bili vedno pripravljani žrtvovati vse za našo narodno stvar v Trstu in se danes bore in nadojo

po najrazličnejših bojiščih — vsa velika masa tržaškega prebivalstva si ni mogla tedaj, ko je bil še čas, nabaviti živilskih zaloz, ker ni imela sredstev za to, in je sedaj navezana le na najcenejšo, kar se more dobiti, ker živi skoraj izključno od podpore, ki jih dobiva od države. In tem ubogim delavskim ženam in otrokom hočejo odjedati edino hrano tisti, ki žive v izobilju, imajo lepo imetje ali vlečejo mastne plače, s katerimi si pač lahko nabavljajo vse kaj drugega kot pa bomo — polento. Zato bi pač priporočali aprovizacijskemu odboru, ko se bavi z nakaznicami na polentno moko, naj se tu oziroma predvsem na ubožnejše sloje, ki v resnici žive od samega sočivja in polente. Človek, ki ima denar in je tudi še drugače dobro založen, si lahko pomaga na ta ali oni način, ne more si pa pomagati uboga delavska žena s kopico otrok, ki naj s tremi kronami na dan, ki jih dobiva kot podporo, plačuje stanovanje in preživlja sebe in otroke. Če ne dobi polentne moke, mora poginoti lakote z otroki vred! Ali ne bi bilo torej dobro, da bi se napravila nekaka razlika. Pravico do preskrbe živil imajo tudi imovitejši sloji, toda polente pa le ne potrebujejo vsak dan. Če se bodo torej izdajale nakaznice, naj jih dobivajo ubožnejši sloji za vsak dan, imovitejši pa morda le za par dni v tednu, oziroma naj se jim nakazuje za en teden le količina moke, ki odgovarja pordnevni uporabi, dočim naj pa ubožnejši sloji dobivajo nakaznice za polno količino vsakodnevne porabe. Odbor naj bi tudi ne pozabil onih ljudi, ki so navezani na gostilniško hrano. Navadno niso to imoviti ljudje in tudi njim gre pravica do živil, ki se javno prodajajo. Taki ljudje bi potem odstopali svoje nakaznice gostilni, kamor zalajajo na hrano, in bi bilo tako poskrbljeno tudi zanje. — Gotovo daje prehrana take mase prebivalstva, kakor jo ima Trst, dosti truda in dela aprovizacijski komisiji in zato naj bi se vse to, kar smo rekli, smatralo kot dobrohoten nasvet, ki naj bi pomagal olajševati tako delo. Zato pa tudi upamo, da bo »Edinost« radovoljno tudi še nadalje priobčevala take nasvete.

Plače za istrsko učiteljstvo, ki se je moralo izseliti iz pulškega, vodnjanskega in rovinjskega okraja in je nastanjeno v Trstu, bo po posredovanju istrskega deželnega glavarja dr. Rizzija izplačevala tržaška mestna blagajna.

Dalmacija in vojna. Uradno glasilo dalmatinske vlade »Objavitelj dalmatinski« bo od sedaj začel izhajati v Kninu v skrčeni obliki. Oficijozna »Smotra dalmatinska« zastavi svoje izhajanje. — Neka naredba dalmatinskega namestništva odreja zaustavljenje delovanja vseh italijanskih društev po Dalmaciji in pa razpustitev društev Bersaglio in Cabinetto.

Iz Pule. C. kr. okrajno glavarstvo je izdalo sledeči razglas: Čim je nastopil mir, ima vladati po mestu največji mir. Hrup in prepevanje sta prepovedana. Kdor bi se pregrešil, bo aretirán. Promet s civilnimi avtomobili je po noči zaustavljen. Parne piščali, sirene itd. se smejo rabiti le v slučajih absolutne potrebe. — Pristaniščni poveljnik admiral Chmelar je izdal razglas, s katerim se znatno razširja naglasodni postopek za zločine, storjene po civilnih osebah.

Pomorsko ribištvo in vojna. V sled vojni proti Italiji je ustavljeno ribarenje ob vsej obali monarhije. Za ribištvo je to seveda velika škoda in tudi sicer zadevuje ta prepoved zelo težko vsesplošno prebivalstvo Primorja, kajti ribe tvorijo eno glavnih živil za prehranjevanje tega ljudstva.

S severnega bojišča nam pišejo: Zapuščajoč Karpat, pošiljamo srčen narodni pozdrav slovenskemu Trstu iz vzhodne Galicije vojniki našega domačega domobranskega pešpolka: Čuk Rudolf, kadet, Miklavčič Fr., kadet, Pirjevec Franc, računski vodja, Šmuc Roman, četovodja, Rože, četovodja, Babič Franc, Vatrovec Jakob, Šuc Ciril.

Ta je pošteno — nasedel! Glavni urednik lista »Östdeutsche Rundschau« se dan na dan v svoji listnici uredništva trudi pod raznimi fingiranimi štrami z dokazovanjem, da so vsi odlični in vodilni inozemci — od carja pa do Gabriela d'Annunzia — židovskega pokoljenja. Opozorjenemu na ta v sedanjih časih silno važni in nujni trud tega »leiterja« nemškega radikalnega lista, je prišla nekemu socialnemu demokratu hudomušna ideja, da je pod izmišljenim imenom poslal »Östdeutsche Rundschau« pismo, s katerim je gospoda »glavnega« pri »Östdeutsche Rundschau« imenoval — potegnil. V tem pismu nastopa vsak pisca, »občinski tajnik v Szombathelyju«, ki da je zagotovil, da je francoski minister Sembat po rojstvu — ogrski Žid. Ali onemu socialnemu demokratu — kakor pripoveduje v »Arbeiter Zeitung« — samemu se je zdelo izmišljotina tako nemumna, da ni računal, da bi rečeni nemški list to priobčil. Motil se je: gospod »glavni« jo je požrl vso z dlako in kostmi. To je: priobčil jo je vso — s primerno nemšk-radikalno resnostjo, seveda — kot senzacionalno razkrije in dokaz, kako je vse inozemstvo požidovljeno!! »Arbeiter Zeitung« pripominja, da kraj vseh izkustev s temi nemškimi novinarji vendar ni mogla verjeti, da je gospod »glavni« pri »Östdeutsche Rundschau« taka — puhla glava.

Darovi.

I. izkaz c. kr. namestništvu predsedništvu došlih darov v prid beguncem iz Furlanije in Soške doline. Baron Kimon, Stefan in dr. Ambroz Ralli K 1000, baronica Nina Morigio K 200, Maks Mauser, prokurist trdnice Parisi K 100, ces. svetnik Geza Pulitzer K 100, R. Lepori K 20, Anonymus K 10, monsignor Just Buttignoni K 20, Tržaška čistilna mineralnega olja K 3000, I. S. Haberleitner, hotel Central K 25, Tržaška trgovinska in obrtna zbornica K 1000, Josip Magris K 50, namest. svetnik pl. Hen-

riquez K 50, okr. komisar Rovelli K 20, okr. glavar Fabiani K 50, Anny Metropole K 10. Skupaj K 5655.

Cesariski komisar je prejel za sklad za brezposelne sledeče darove: Občinski funkcionarji (ostanek prispevka za mesec majnik K 669-43; isti (za mesec junij) K 2105-86. Zadruga jestvinarjev itd. (2% dohodkov meseca majnika za živila, dobavljena brezposelnim) K 242-31. Uslužbenci mestne pitalne (tedenski prispevek) K 35-88.

Poslano*)

Slavnemu odboru »Konsumnega društva« pri cerkvi

v Rojanu.

Slavni odbor je smatral za potrebno, da je podražil domače vino od K 1-12 na 1-28, dasiravno ni imel nobenega povoda za tako visoko podražitev. Če je kupil sedaj vino po višji ceni, kot pa je bilo prejšnje čase, je to njegova krivda; zakaj si pa vina ni preskrbel pravočasno? Za odbor, ki vodi gostilno na zadrugi podlagi, je naravnost neodpušljivo, da hoče v sedanjih časih delati dobičke na tak način in to večinoma pri lastnih zadrugnikih, dočim pa nekateri odborniki ne vidijo zadrugne gostilne drugače, kot tedaj, ko imajo sejo. Izjavljamo, da najstrožje obojamo tako ravnanje odbora in odklanjamo take cene.

Več zadrugnikov, stalnih obiskovalcev gostilne.

*) Za članke pod tem naslovom odgovarja uredništvo le toliko, kolikor mu veleza zakon.

Milo iz liličnega mleka Steckenpferd Bergmann & Co., Dešin na Lahi, Tetschen

uziva vsestransko priljubljenost v sled svojega izbornega učinka in dokazani neprekosljivosti za odpravo poletnih mehurčkov in racionalno negovanje kože in lepote. Na tisoče zahvalnih pism. Mnoga odlikovanja! Paziti je pri nakupu na znamko »Steckenpferd« in na polno ime trdnice! Dobiva se po K 1-— v lekarnah, mirodilnicah in parfumerijah. Ravno tako se je obnesla lilična krema »M a n e r a« (80 stot.) za ohranitev nežnih belih rok.

MALI OGLASI

se računajo po 4 stot. besed. Masno tiskane besede se računajo enkrat več. — Najmanjša pristojbina znaša 40 stotink.

Deklica stara 14 let, moria okoličanka, se išče kotrokam za popoldne, trgovina Tominc, Stadion 29.

Iščem čevljarskega delavca takoj in za vsako delo, Via Belvedere št. 2, Grižon. 274

Štedilne družinske peč : za pečenje kruha itd. po K 7-20, medena obesala za zavese K 3-50, prodaja CESCA, Trst, ul. Caserma št. 14.

Edina primorska tovarna dvokoles. TRIBUNA Gorica, Tržaška ul. 28 (prej pivovarna Gorup) Zadruga dvokoles. šivalnih in kučinskih strojev, gramofonov, orkestron, itd. F. BATTEL Gorica, Stolina ul. 2-4 Plačuje se na obroke Ceniki itra.

ZDRAVNIK Med. Dr. Karol Perničič ordinira od 11-1 pop. Trst, ulica Giulia št. 74 E (zraven Dreherjeve pivovarne).

ZOBOZDRAVNIK Dr. J. Čermák se je preselil in ordinira sedaj v Trstu, ulica G. Rossini št. 12, vogal ulice delle Poste. Izdiranje zobov brez bolečine. Plombiranje.

Najbolj zanimiv in najboljši slovenski ilustrovani tednik so:

ki priobčujejo vsak teden mnogo zanimivih slik z bojišč in o drugih važnih aktualnih domačih in tujih dogodkih, ter ubilo zanimivega čtiva: pesni, povesti, jako zanimiv, lep detektivski roman, poučne članke in črtice iz gospodinjstva, zdravstva, vzgoje, slova, tehnike in sploh vseh strok poljudnega znanstva.

»TEDENSKA SLIKE« so nepolitičen in neustranjen ilustrovani tednik, ki je posvečen le zabavi in pouku.

»TEDENSKA SLIKE« bi naj imela naročena vsaka rodbina, vsaka gostilna, kavarna, bivnica, vsako društvo itd. Zahtevajte »TEDENSKA SLIKE« povsod in pridobivajte naročnikov. »TEDENSKA SLIKE« stanejo četrt leta K 2-50, pol leta K 5-— in celo leto K 10-—. Naročniki dobe kot nagrado velik ilustrovani koledar, slike Prešerna, Jurčica, Gregorčiča in Aškercu ter tudi lepe zanimive knjige. Naročite si »TEDENSKA SLIKE« takoj! Novi naročniki dobe še vse letošnje številke.

Poslajte nam svoj naslov in poslijemo Vam 1. številko »TEDENSKA SLIKE« brezplačno in poštne prosto na ogled.

Upravištvu lista »TEDENSKA SLIKE«

Ljubljana, Franciskanska ulica 101.

Zaloga tu in inozemskih vin, spirita, likerjev in razprodaja na drobno in debelo

Jakob Perhauz

Trst, Via delle Acque št. 6

(Nasproti Caffè Centrale).

Velik izbor francoskega šampanjca, penečih dezertnih italijanskih in avstro-ogrskih vin. Bordeaux, Burgunder, renskih vin. Mesella in Chianti. Rum, konjak, razna žganja ter posebni pristni tropinovec slivovec in brinjavac. Izdelki I. vrste, dobili iz dešnih krajev. Vsaka naročba se takoj izvrši. Razpošilja se po povzetju. Ceniki na zahtevo in franke.

Razprodaja od pol litra naprej.

Francesco Buda, zlatar

Trst, ulica Scallinata št. 1.

Prodaja srebrnih in laviastih ur, od 4 kron dalje, ubani, prstani, verižice iz amerikankega double zlata izključno po prilagodljivih cenah. Prodaja, kupuje in menjuje zlato, srebro in dragoc. Tvrdis BUDA more prodajati po neverjetno nizkih cenah, ker ne izdaja velikanskih svot za luksurijsne prostore, razsvetljavo itd. itd., kar mora končno vse plačevati kupovalec

Odlikovana pekarna in sladščičarna

Josip Semolič, Trst

ulica Istituto št. 5

Odlikovana z zlato kolajno in častno diplomom na razstavi v Firence. Peče se fin in navađen kruh trikrat na dan. Izbera sladčice, vina v steklenah, prepečenec (biscottini) konfektore itd. Sprejema naročila za poroke in krste ter vsakovrstno pečivo ter postreže tudi na dom. — ZMERNE CENE.

Umetno-fotografični atelje

Trst, ulica del Rivo št. 42 (proti čisti) Trst

Izvršuje vsako fotografično delo kakor tudi razgled, posnetko, notranjost lokala, poročilne plošče za vsakovrstne spomenike. POSEBNOST: POVEČANJE : VSAKE FOTOGRAFIJE : Radi udobnosti gosp. naročnikov sprejema naročbe in jih izvršuje na domu, ev. tudi zunaj mesta po najzmernejših cenah.

Trst, ul. del Rivo št. 42.

Dnevnik »Edinost« v Trstu

je izdal in založil naslednje knjige:

1. »VOHUN«, Spisal I. F. Cooper. — Cena K 1.60.
2. »TRI POVESTI GROFA LEVA TOLSTEGA«, — Cena 80 vin.
3. »KAZAKI«, Spisal L. N. Tolstoj. Poslovenil Josip Knaflič. — Cena K 1.60.
4. »PRVA LJUBEZEN«, Spisal I. Siergievič Turgenjev. Poslovenil dr. Gustav Gregorin. — Cena 1 K.
5. »POLJUB«, Povest iz gorskega življenja češkega ljudstva. Spisala Karolina Světa. Poslovenil F. P. — Cena 80 vin.
6. »BESEDA O SLOVANSKEM OBREDNEM JEZIKU PRI KATOL. JUGO-SLOVANI«, (Malo odgovora na škofa Nagla poslovno pastirsko pismo v pouk slov. ljudstvu). — Cena 80 vin.
7. »IGRALEC«, Roman iz spominov mladeniča. Ruski spisal F. M. Dostojevski. Poslovenil R. K. — Cena K 1.60.
8. »JURKICA AGICEVA«, Spisal Ksaver Sander. — Gjalski. Prevel F. Orel. — Cena K 2.
9. »UDOVICA«, Povest iz 18. stoletja. Napisal I. E. Tomič. Poslovenil Stefan Klavž. — Cena K 1.60.
10. »JUG«, Historičen roman. Spisal Prokop Chocholoušek. Poslovenil H. V. — Cena K 3.
11. »VITEZ IZ RDEČE HUIŠE«, (Le Chevalier de Mais'm rouge.) Roman iz časov francoske revolucije. Spisal Aleks. Dumas star. Prevel Ferdo Perhavec. — Cena K 2.50.